

ALICE OSWALD¹

Emlékkő

(RÉSZLET)

És Trósz aki könyörgött az életért
de az életnek vége volt

Mint mikor két állat egyszerre talál magának
tisztá vizet a hegyekben
az egyik meghal a másik iszik belőle

Mint mikor két állat egyszerre talál magának
tisztá vizet a hegyekben
az egyik meghal a másik iszik belőle

És Muliosz és Rhigmosz

Mint a kavicsos parton sisterső tenger
ahogy redőit széthajtogatja hullámaint kisimogatja

Mint a kavicsos parton sisterső tenger
ahogy redőit széthajtogatja hullámaint kisimogatja

Priamosz egyik felesége Láothoé
nem látta a fiát soha többé a víz elvitte őt
azóta nem tud a tengerre nézni nem tud
a foszlányokat nyeldeső halakra gondolni
ő volt a nagyobbik fiú a dolgosabb fiú
aki késő estig nyeste apja fügefáit
és akit elraboltak és váltságot kellett érte fizetni
és aki mezítláb gyalogolt haza Ariszbából
és tizenkét napig maradt utána megölték

¹ *Alice Oswald* (1966): T. S. Eliot-díjas brit költő. Oxfordban klasszikus irodalmat tanult, majd kertész-ként kezdett dolgozni. Anglia délnyugati részén, Devonban él férjével és három gyerekével. *Memorial (Emlékkő)* című kötetében az *Iliász* harcosainak állít emléket: életük magját haláluk anatómiai pontosságú leírásával ragadja meg (Faber and Faber, London, 2011).

Lükáónt megölték Lükáónt nem ölték meg
Lükáón ágakat hajlít kereket készít szekéréhez
Lükáónt elrabolják Lükáón fügefákat nyes éjjel
Lükáón a folyóban áll csupaszon és irgalmat kér
de Akhilleusz nemet mond

Mint mikor hazaér erdei otthonába az oroszlán
de késő
a kölykeket elvitte már a vadász
ő pedig követni kezdi a nyomát
völgyeken át
közben a sötétség egyre mélyül
szívében

Mint mikor hazaér erdei otthonába az oroszlán
de késő
a kölykeket elvitte már a vadász
ő pedig követni kezdi a nyomát
völgyeken át
közben a sötétség egyre mélyül
szívében

Az öreg fügefánál a szekérút
mely a széljárta Trójából a völgybe kanyarog
útközben két forrás mellett halad el ezekből bugyog
a kövekre a Szkamandrosz egyikük vize langyos
a másiké nyáron is jéghideg
ide jár itt mossa ruháit
a kővel vájt sima teknőkben a város
a hangjukat is ismeri már a folyó
melybe Akhilleusz annyi férfit beleölt
goromba kardjával sorra lecsapva a fejeket
hogy a víz végül haragra gerjedt
tarajos hullámokat emelt dühében
mert az egész folyó egy nagy sírgödör lett
mosnak a parton a trójai nők
és mikor hallják morajlani
üvöltözni medrében a rohanó Szkamandroszt
eszükbe jut Therszilokhosz
aki meredek sziklák közt hevert
véget nem érő homály takarta

eszükbe jut Müdón rémült arca
aki porba zuhant a tamariszkuszok alatt
és Asztüpiüosz aki a víz útját zavarta Mnészosz
aki homokba roskadt Thrasziosz aki iszapba merült
Ainiosz aki fekete hullámok közt forgolódott
halak nyalogatták testét
Ophelesztész pedig a vízfelszínre lehelte ki lelkét
az a sok díszes páncél a meder alján
az a sok fehér csont sárba bugyolálva
és temetés helyett csak a gyalázat
melyből egy barázdabillegető gyanútlanul kortyol

Mint mikor valaki fekete hullámok közé
veti magát a csónakból
eltűnik majd újra feljön
és a feje tele van zavaros gondolatokkal
a keze pedig osztrigával

Mint mikor valaki fekete hullámok közé
veti magát a csónakból
eltűnik majd újra feljön
és a feje tele van zavaros gondolatokkal
a keze pedig osztrigával

És Hektór a trójai vezér is meghalt
mint akárki más
egy dárda ütötte át a kulcsontja
és a torca között a halvány foltot
pontosan ott ahol a férfi lelke honol
mielőtt szóra nyitja száját
tudta jól hogy egyszer ez is eljön
de nagyképű volt és mindig tette kész
időnként hazaugrott süketen a csatazajtól
és állig fegyverben állt az ajtóban
mint aki csak benéz a motort le sem állítja
a nők szerették
a felesége Andromakhé volt
Hektór egy szép napon az asszonyra nézett
azt mondta tudom mi jön most
látta maga előtt önmaga halálát
látta a feleségét ahogy Argoszban idegen nőknek szó

és aztán ment és tette a dolgát
Hektór szerette Andromakhét
de hagyta végül a nő arcát kihullni magából
világtalanul tért vissza hozzá
ernyedttagokkal kifejezéstelen arccal
és csak annyit kért mossák meg égessék el
a csontjait sodorják tiszta ruhába
és adják vissza a földnek

Mint a levelek ha megírnák a maguk történetét
ahogy árnyaikat lesöpri a földre a szél
aztán a tavasz új lombot lehel az erdőkre
több ezer név több ezer falevél
ha rájuk gondolsz majd jusson eszedbe
hogy ilyenek a halott testek is
semmivel nem többek mint a falevelek

DANYI ZOLTÁN fordítása